

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 639 בס"ד ערש"ק פר' נצבים-וילך כ"א אלול תש"פ

פנינים יקרים מפרה"ש ומעניני דיומא ימים נוראים

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם (כמ, ט) ובסמיכות הפרשה דלעיל (כמ, ה) למען תשכילו את כל אשר תעשון לרמוז שאם אדם נותן את דעתו שלא יצא ממנו נדנוד עבירה זוכה ומקבל פני השכינה כמש"כ אתם נצבים לפני ה' אלקיכם תזכו להיות בין הזוכים לקבל פני השכינה. (לקוטי רבי משה יעקב)

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם וגו' כל איש ישראל (כמ, ט) במדרש תנחומא לפי כששמעו ישראל צח קללות אמרו מי יוכל לעמוד התחיל משה לפייסן, אתם נצבים היום בר"ה שיש להם תקומה כשאתם כולכם באחדות משא"כ כשיש פירוד אז והבדילו - לרעה לכך עצה היעוצה לתווך השלום מראש השנה. (תולדות יעקב יוסף)

אתם נצבים היום וכו' (כמ, ט) אתם אותיות אמת לרמוז כי על ידי האמת שלא ישקרו איש בעמיתו וישאו ויתנו באמת ובאמונה יהיה להם קיום בעולם. (לקוטי רבי משה יעקב)

אתם נצבים היום כולכם (כמ, ט) ר"ל שתהיו נצבים כשאתם כולכם באחדות שיהיה כל אחד מכיר ערכו ראשיכם תחילה ואח"כ שבטיכם ואח"כ כל איש ישראל, מחזיק כל אחד מדרגתו משא"כ כשכל אחד אומר בשרירות לבי אלך שאני שקול כמו ראש ושבת אז והבדילו וגו' וק"ל. (תולדות יעקב יוסף)

ומל' ה' אלקיך את לבבך (ל, ו) זהו שאמרו (שבת קד) הבא ליטהר מסייעין אותו, מבטיחך שתשוב אליו בכל לבבך והוא יעזור אותך, ונראה מן הכתובים ענין זה שאומר כי מזמן הבריאה היתה רשות ביד האדם לעשות כרצונו צדיק או רשע וכו' אבל לימות המשיח תהיה הבחירה בטוב להם טבע, לא יתאוה להם הלב למה שאינו ראוי ולא יחפוץ בו כלל... שהוא ביטול היצירה"ר... (רמב"ן)

כי המצוה הזאת (ל, יא) ומעם כי המצוה הזאת על כל התורה כולה, והנכון כי על כל התורה יאמר כל המצוה אשר אנכי מצוץ היום (ח, א) אבל המצוה הזאת על התשובה הנזכרת והטעם לאמר כי אם יהיה נדחק בקצה השמים - תוכל לשוב אל ה' - כי אין הדבר נפלא ורחוק ממך אבל קרוב אליך מאד לעשותו בכל עת ובכל מקום. (מתוך הרמב"ן)

וילך משה וכו' (לא, א) משה הצדיק לא היה יכול להיות עומד רק וילך אפילו בזמן בן מאה ועשרים שנה אנכי היום וידבר את הדברים האלה... (אביר יעקב)

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל ויאמר אליהם וכו' (לא, א) אלה הדברים אשר דיבר משה שלחשוכי הדור דיבר קשות משא"כ להמוני עם, וכן מצינו במתן תורה כי תאמר לבית יעקב אמירה רכה ותגיד לבני ישראל אמירה קשה, וזהו וילך משה שהלך לכל אחד לפי מדרגתו, וידבר את הדברים האלה שהוא קשות אלא כללות הצדיקים ויאמר אליהם שהם המוני העם וק"ל. (אלשיך הק')

הן בעודני חי עמכם היום ממרים הייתם עם ה' ואף כי אחרי מותי (לא, כז) מצינו במעשה העגל אמרו בני ישראל כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו פרש"י שסבורים היו שצריך לחזור ולא חזר בא השמן הראה להם ארון באויר וסברו שמושה מת ועשו את העגל, לפי זה א"ש הן בעודני חי עמכם כשביל מעות של יום אתם סברתם שהנני מת ועשיתם העגל, ומכ"ש לאחר מותי מה תעשו? (מנחת יהודה)

כי לא דבר ריק הוא מכם כי הוא חייכם (לב, מז) דרשו חז"ל (ירושלמי פאה פ"א) אם ריק הוא מכם הוא, רצונו לומר דלא מצינו בכל התורה כל דבר שהוא ריק משום שאף המקומות הפנויים כמו בשירה שנכתבה אריח על גבי לבנה שיש מקומות פנויים בין שורה לשורה גם זה אינו ריק יען שבאותו מקום פנוי מן הראוי לכתוב את שכר עולם הבא ואם נשאר מקום פנוי הרי זה מכם משום שאין אתם ראויים להשיג אותה ברכה.

(מספר משנת רבי אליעזר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

נפש דפ"י שיחת הרא"ש - השנה - אלול חג הפסח, תשכ"ט.

השי"ת ירחם עלינו כי אנו זקוקים לרחמי שמים משום שאנו נמצאים במצב של "סבבונ" כלבים רבים" (תהלים כב) והם אומות העולם הרוצים לעשות מאתנו כליה.

עלינו לדעת שהכל תלוי בנו כי אנו בבחינת "כלב" דהיינו שבנו נמצאת מציאות הרע כמו שכתוב כי יצר לב האדם רק רע כל היום. הרע הנמצא בנו נותן לאומות העולם הכח לעשות מה שהם רוצים. ואין מי שמונע בעצם. ובאם נתקן את בחינת הכלב שלנו לא יוכלו אומות העולם לעשות כלום.

דוד המלך ע"ה הביא את הדוגמא לבחינת כלב - סבבונ" כלבים רבים כלמד אותנו שאפילו שהאדם הוא מציאות רע - רק רע כל היום בכל זאת באפשרותו ובתפקידו להעלותו לקדושה. ע"י הכרת מציאותו, וכמו הכלב אשר בטבעו רע ועז פנים, בכל זאת הוא מכיר טובה לבעליו ומשמשו בנאמנות גמורה בלי ליאות. כך האדם צריך ויכול להכנע לבורא יתברך שמו ולעבדו בנאמנות גמורה בלי ליאות.

הכרת המציאות בבחינת כלב כנ"ל מתבטא דוקא בעת הסבל, אחרת אינו מסוגל להאחז במציאותו האמיתי. הלא מציאותו האמיתית הוא בבחינת "וחטאתי נגדי תמיד" וממילא נאחז בבחינת "ורחמיו על כל מעשיו". ואם נאחז בבחינת הרגל הרחמים של הקב"ה בלי סבל אינו יכול להאחז במציאות של חטאתי נגדי תמיד. כי אז יש לו איזה אחיזה עצמית (ישות מסוים) בזה שנאחז ברחמים של הקב"ה. על כן צריך האדם לדעת שדוקא מתוך הסבל מסוגל להאחז בבת אחת גם

ב"חטאתי נגדי תמיד" וגם ב"רחמיו על כל מעשיו". ואז יכול להיות כמו הכלב אשר טבעו רע ובכ"ז משמש את בעליו בנאמנו גמורה.

האדם שחי את החיים שלו לבד ואינו חי באחדות שבת אחים גם יחד אינו יכול להוציא מהכח אל הפועל תפקיד זה. כי בשעה שיש לו איזה סבל מיד מתיאש. הלא האדם הוא רק אדם ואינו מסוגל לסבול שום סבל. ואם אינו מסוגל לסבול הוא מיד מתיאש ואם הוא מתיאש בודאי שאינו מסוגל למלא תפקידו בחיים (להיות ככלב כנ"ל) ואם לא יהיה לו סבל יהא נאחז בהרגל הרחמים ולא יתחבר אל וחטאתי נגדי תמיד ושוב לא יהיה מסוגל להגיע להשגת המטרה.

ע"כ בהכרח שהחברים יתאחדו ביחד והאחדות הזאת תועיל לכל אחד ואחד להגיע למטרה אשר למענה נברא.

וכאשר נהיה מאוחדים ביחד ימנעו ברחמי שמים מהחברים להיות בבחינת סבל. כי לא יהיה מצב כזה שכולם יהיו בתקופה אחת במצב של סבל מפני שבשעה שאחד נמצא במצב של סבל, השני לא נמצא באותה שעה במצב של סבל ונמצא בהרגל הרחמים. ובאם הוא באחדות עם החבר באהבה שאינה תלויה בדבר ממילא מרגיש כאבו של חברו בכח בחינת צער גלות השכינה. כי הכאב של השי"ת הוא פי כמה וכמה מהכאב של האדם "עמו אנכי בצרה". ובשעה שהחבר מרגיש בכאב של החבר ומרגיש בזה את צער גלות השכינה הוא משפיע על חבירו בכח הרגל הרחמים שבו שהחבר ירגיש בתוך כאבו את

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

ובאם לא נעבור את הנסיונות של שנהא נשאר באהבה התלויה בדבר.

עיקר מטרת האדם ממש הוא אשר במצבים הירודים יכיר את מציאותו השפל ודרכו ידבק בבורא יתברך שמו. וזהו מה שאמר הכתוב: כי לא יחפוץ במות המת כי אם בשוב מדרכו וחיה. האדם מגיע לשפלות הירוד ביותר מות המת ובכל זאת הקב"ה לא יחפוץ שישאר במצב הירוד הזה אלא ישוב מדרכו וחיה.

זאת עלינו לזכור שהשי"ת אינו יכול להביא את הבריאה לשלמותו רק בזה שנקבץ ונתקן את הנשמות שנתפזרו במדבריות ובכל מקום שהוא, אשר אי אפשר לקבצם רק באופן שכל אחד ימלא מטרתו בחיים ורק בכח האחדות, ובודאי אפילו אם יהיו רק קומץ חברים שיהיו דבקים להשגת המטרה יוכלו להביא את הבריאה לשלמותה.

גם המצב שאנו נמצאים בין אומות העולם הרוצים לעשות מאתנו כליה תלויה במלוי מטרתנו בחיים ובכח האחדות כדי שלא יהיה להם שום שליטה עלינו. ועל זה אמר הכתוב: ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה, הר עשו זה אנחנו (כאמור שאנו בבחינת כלב) ובאם נשפוט את הר עשו דהיינו שנגיע להכרה שאנו בחינת עשו ממש אז והיתה לה' המלוכה יתפרסם שם ה' בעולמות. וזהו ושב וקיבץ הקב"ה יקבץ את הסבל-העשו למטרת השלמות.

ה' יזכנו שנוכל להתאחד באחדות של אמת אשר עיי"כ נקרב את ביאת משיח צדקנו בב"א.

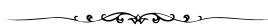
הרחמים. ועיי"כ נמצא בדבקות בורא ללא צורך להשאר בסבל, נמצא שעיי האחדות ניתן למלאות מטרת הבריאה בהרגל הרחמים בלי סבל.

כך היה האחדות והאהבה של דוד ויהונתן. דוד היה יכול בנקל לשקוע בכאביו לתרץ את עצמו בכל מה שעבר עליו בחייו הקשים ולאבד את מעמדו המיוחד של "מצאתי את דוד עבדי". מאיזה מקור שאב דוד הכח להחזיק מעמד? זה היה רק מכח יהונתן אשר אז היה בבחינת הרגל הרחמים ומהכאב שהיה לדוד למד יהונתן צער גלות השכינה והשפיע על דוד להרגיש בתוך כאבו את הרחמים של הקב"ה.

לכל אחד ואחד יש לו תפקיד מסויים השייך לו לתקון הבריאה. התפקיד מתבטא עיי"כ כאב מסויים שהאדם סובל. מטרת האדם להכיר מתוך הכאב שאינו מציאות עצמו והכל מציאות הויה ברוך הוא. בעצם כל אחד סובל את הכאב שלו ולא את של חברו ורק בכח האחדות מרגישים גם את הכאב של השני וזהו וראית את אחורי ופני לא יראו כי תראה אותי מתוך הסבל (בחינת אחוריים).

דוד המלך אמר את הפסוק בלשון רבים סבבוני כלבים רבים (סבבוני בלשון יחיד וכלבים רבים בלשון רבים) כי לכל אחד ואחד יש את בחינת הכלב הפרטי שלו ומכיוון שההכרח הוא להיות באחדות על כן מציין הלשון כלבים בלשון רבים כאלו שלכל אחד ואחד יש גם הכלב של השני.

האחדות עבודה קשה מאד. צריכים לעבור נסיונות גדולים וקשים של שנהא וכדי כדי שתתעורר האהבה שאינה תלויה בדבר.

המשך פנינים יקרים

חסדי ה' אזכור תהלות ה' וכו' אשר גאלם ברחמיו וברוב חסדיו (הפסרת נצבים) היינו שאם תחפוץ לבקש מאת הבורא מצד חסדיו ולא מצד זכויותיך או תירש נחלה בלי מצרים שאין לה שעור וערך כי חסד ה' אין שעור.

בכמה מקומות בדרושי תורת החסידות מקשים מדוע נקבע ר"ה ביום א' תשרי יום ו' למעשה בראשית ולא בכ"ה אלול יום ראשון של הבריאה? ומהתירוצים על זה לפי שתחילת ההתהוות היתה מצד כי חפץ חסד הוא, ועכשיו באתערותא דלתתא תליא מילתא, ולכן קבעו ר"ה ביום ברא אדם כי המשכת עניני ר"ה עכשיו היא ע"י עבודת האדם דוקא. אעפ"כ מכיון שכל הענינים חוזרים ונעורים בכל שנה ושנה מובן שגם עכשיו מתעוררת ההמשכה בכ"ה אלול אלא שהמשכה זו מלמעלה היא בדרך אתערותא דלעילא שבר"ה ואשר האתערותא דלתתא תמשיך את האתערותא דלעילא.

תקעו בחודש שופר (תהלים פא) היינו שמחויב הצדיק לקבוע בלכם של ישראל את האהבה והאמונה בהשי"ת "בחודש" שידעו אשר הוא מחדש בכל יום תמיד מעשי בראשית, "שופר" וגם אמונה בצדיק אשר הוא מעין שופריה של אדה"ר ואז "בכסה ליום חגיגו" ובפרט בר"ה כאשר עם ישראל מתאספים יחד יש עליהם ח"ו קנאה וקיסרוג אבל אם מאמינים באמת בהשי"ת ובצדיק אז בכסה הרי הוא מכסה עליהם שלא ישלום עליהם ח"ו עין הרע.

מלפניך משפטי יצא ענין תחזינה משרים (תהלים יז) הכוונה שיהיה מרכבה למדת נושא עון ועובר על פשע, שיעבור מנגד פניו הפשע, רק הטוב הוא רואה ולא הפשע, ובוה יובן מלפניך משפטי יצא כי ענין תחזינה משרים ולא הפשע מה שאין כן אצל ב"ד וק"ל.

אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב (תהלים א) הרי זכה ג' סינים הולך עומד ויושב שהם ג' שבכלל לא הלך והשני שעמד ונשמר והשלישי שהיה בבחינת שב ואל תעשה, העולה מזה כי הרוצה להשיב רבים מעון יכלכל דבריו במשפט ולקיים מעט מעט אגרשנו שלא יחמיר בענין התשובה כדי שלא רבוי השמן גורם כבוי הפתילה.

בתפלת מנחה של ערב ר"ה כשהחמה מתקרבת לשקיעתה עדיין עומדים ומתפללים ברך עלינו וכו' את השנה הזאת וכו' לטובה. מה נשאר עוד מהשנה הזאת רק דקות ספורות ובכ"ז מתפללים כך. מכאן ערכו של כל רגע ורגע כי בכל רגע אפשר לתקן כאלו כל השנה.

ראש השנה נקרא בזהר יומא דצלותא ומתעלין כל התפלות אפילו מהפחותים, וזה הרמז ספרי חיים ומתים שאף התפלות המתות ג"כ יכולים להחיות, וכן הגיד אאז"ל שבר"ה מתעלין התפלות אפילו שלא לשמה. (אדמו"ר בית ישראל מגור)

במנחת חנוך (מצוה שם"ד) מביא מספרי דרוש אודות התשובה של בני נח שאינה מתקבלת. הענין שאצל בני נח התשובה מועילה רק מכאן ולהבא שלא יגיע להם העונש על מעשיהם הקודמים אבל עצם הרע של החטא נשאר בקיומו משא"כ אצל בני ישראל שייך חטא ושייך תשובה במהותה כמש"כ חטא חטאה ירושלים ושע"י תשובה מאהבה נעקר העוון מתחילתו עד שהזדונות נעשו לו כזכויות ואף בתשובה מיראה נעשה עכ"פ כשגגות. והטעם כי ישראל הם טוב בעצם, וע"י החטאים הלכישו עליהם את הרע וע"י תשובתם האמיתי חזרו לעצמותם.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050
☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

